

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	10/1023-0/2014
Érkezett:	2014 MÁJ 26.
Példány:	2
Melléklet:	2x3 db
Kezelőiroda:	P-1

Magyarország Alkotmánybírósága

Budapest,
Donáti u. 35-45.
1015.

1535 Budapest, Pf. 773.

PÉCSI KÖZIGAZGATÁSI ÉS MUNKAÜGYI BÍRÓSÁG 3.
POSTAI ÚTON / MÁSOLATON ÁTVÉTEL / SZEMÉLYESEN / FAXON / E-MAIL EN ERKEZETT
2014 MÁJ 16.
37 986/2011

Tárgy: alkotmányjogi panaszra vonatkozó indítvány

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [REDACTED] szám alatti lakos, Magyarország Alaptörvénye 24. cikkének (2) bekezdés d) pontjában nevesített, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 27. §-ban konkretizált alkotmánybírósági hatáskör és ugyancsak az Abtv. 27. §-ban foglalt indítványozói jogosultság alapján, az alábbiak szerint, a Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság útján előterjesztett, **alkotmányjogi panaszra** vonatkozó

i n d í t v á n y t

nyújtom be:

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Mfv. III. 10.058/2013/4. számú ítélete alaptörvényellenességét, és a döntést, a Pécsi Munkaügyi Bíróság semmisítse meg, mivel az ítélet sérti elsődlegesen az Alaptörvény XIII. cikkében meghatározott tulajdonhoz való jogomat, valamint az Alaptörvény II. cikkében rögzített emberi méltósághoz való jogomat, illetve az Alaptörvény XV. cikkében leszögezett egyenlőséghez és az egyenlő bánásmódhoz való jogomat.

Indokolás

A megsemmisíteni kért bírói döntés: a Kúria Mfv. III. 10.058/2013/4. számú ítélete.

Az alkotmányjogi panaszt határidőben, az Abtv. 30. §. (1) bekezdésében foglaltak szerint, a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül nyújtottam be, figyelemmel arra, hogy a Kúria ítéletét 2014. március hó 17. napján vettem át.

Az Alaptörvényben biztosított jog:

- A tulajdonhoz való jog.
- Az emberi méltósághoz való jog.
- Az egyenlőséghez való jog és egyenlő elbánáshoz való jog.

Az Alaptörvény rendelkezései:

- **Alaptörvény XIII. cikk.** (1) bekezdése: „Mindenkinek joga van a tulajdonhoz (és az örökléshez).
- **Alaptörvény II. cikk.** első mondata: „Az emberi méltóság sérthetetlen”.

- **Alaptörvény XV. cikk** (1) bekezdés első mondata: „A törvény előtt mindenki egyenlő”.
- Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdés: „Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen (*faj, szín, nem fogycatékossáq, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy*) egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

A pertörténet

Az indítványozó közszolgálati jogviszonyát a Baranya Megyei Földhivatalnál 2010. szeptember hó 30-i hatállyal kívánták megszüntetni, azonban a felmentés közlését követően a munkáltatói jogok gyakorlója a felmentést visszavonta, és az indítványozó kinevezését a prémiumévek programról szóló 2004. évi CXXII. törvény (Péptv.) alapján határozott idejűvé módosította.

Az indítványozó a kormánytisztviselői jogviszony megszűnését megelőzően, 2011. augusztus hó 16. napján munkajogviszonyt létesített, ennek megtörtént bejelentette alperesnek és kérte a Péptv. 4.§. (8) bekezdése alapján a 24. hónapig hátralévő időre járó juttatás kifizetését, figyelemmel arra, hogy a közszolgálati jogviszonya a munkajogviszony létesítésével megszűnt. Az alperes kifizette a közszolgálati jogviszony határozott időtartamig járó juttatást, viszont a 24. hónapig járó juttatás kifizetését megtagadta.

Az indítványozó a munkaügyi bírósághoz benyújtott keresetében a Péptv. 4.§. (8) bekezdésére alapozva kérte alperes 24. hónapig járó juttatás összegében történő marasztalását, hivatkozott a Fejér Megyei Kormányhivatal gyakorlatára, miszerint a kormányhivatal ugyanilyen tényállás alapján a volt kormánytisztviselő részére a 24. hónapig járó juttatást kifizette. Alperes a kereset elutasítását kérte.

A **Pécsi Munkaügyi Bíróság** a keresetet elutasította, a **3. M.986/2011/7.** számú **ítéletében** kifejtette, hogy nem minősül az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének az a körülmény, hogy másik munkáltató a jogszabályt másként értelmezi. A bíróság utalt az Alaptörvény 28. cikkében foglaltakra, ennek értelmében nincs mód az indítványozó által hivatkozott jogszabály alkalmazására. A bíróság hivatkozott arra, hogy az indítványozó közszolgálati jogviszonya mindenképpen megszűnt volna a nyugdíjkorhatár betöltésével és az azt követő időre juttatás kifizetése nem teljesíthető.

Az indítványozó fellebbezésére a **Pécsi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 1.Mf.20.786/2012/4.** számú **ítéletével** a munkaügyi bíróság döntését megváltoztatta és kötelezte alperest a 24. hónapig járó összeg megfizetésére. A törvényszék ítélete indokolásában vizsgálta a Péptv. 4.§. (8) bekezdésében foglaltak célját, a törvényhozó akaratát. Megállapította, hogy nem elegendő kizárólag ebből a jogszabályi rendelkezésből kiindulni, a törvény teljes normaszövegét kell együttesen értelmezni. A törvényszék tisztázta a Péptv. 4.§. (8) bekezdésben foglalt kifizetés feltételeit.

A törvényszék mindazokból azt a következtetést vonta le, hogy a jogszabályi rendelkezés célja az, hogy a programban résztvevőket a közsférán kívüli elhelyezkedésre ösztönözze, azáltal, hogy legalább kettő évig biztosítsa részükre a

programban való részvétellel járó juttatásukat akkor is, ha ezt megelőzően létesítenek munkaviszonyt. A törvényszék szerint a Péptv. 4.§. (8) bekezdése nem azt mondja ki, hogy aki a közsférán kívül létesít új munkaviszonyt a 24. hónapig, de legfeljebb a határozott idő lejártáig hátralévő juttatására jogosult, hanem egyértelműen úgy rendelkezik, ki kell fizetni részére a 24. hónapig hátralévő időre járó juttatást. A "ki kell fizetni" kitétel egyben azt is jelenti, hogy a jogszabályi rendelkezés kógens, amennyiben a kettős feltétel megvalósul, a 24. hónapig járó juttatásra alanyi jogosultságot szerez.

A törvényszék leszögezte, hogy ez az értelmezés felel meg az Alaptörvény 28. cikkében foglaltaknak.

Az alperes a törvényszék ítéletében foglaltakat önként teljesítette, és a személyi jövedelemadót levonva kifizette a megítélt összeget és annak törvényes kamatait.

Az alperes a másodfokú bíróság ítélete ellen felülvizsgálati kérelemmel élt, megismételve az eljárás során kifejtett álláspontját, ennek során hivatkozott a prémiumprogram céljaira, így különösen az igazgatás hatékonyságának növelésére és takarékosabbá tételére. Alperes hivatkozott még arra, hogy a jogviszony megszűnését követő időre kifizetés nem teljesíthető. Az indítványozó a másodfokú ítélet hatályban tartását kérte.

A **Kúria, mint felülvizsgálati bíróság** tárgyaláson kívül bírálta el a felülvizsgálati kérelmet és a **Mfv. III. 10.058/2013/4. számú ítéletével** megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelem alapos és hatályon kívül helyezte a törvényszék ítéletét, és a munkaügyi bíróság érdemben helyes döntését helybenhagyta. A Kúria arra a következtetésre jutott, hogy a törvényszék tényállás-megállapítása helytálló, viszont az abból levont következtetése, és az alkalmazott jogszabályok értelmezése nem helyes.

A Kúria álláspontja szerint a Péptv. 4.§. (8) bekezdése 24. hónapban határozza meg a leghosszabb intervallumot, amelyen belül, ha elhelyezkedik a programban résztvevő, akkor tarthat igényt erre az időre járó juttatásának a kifizetésére, tehát csak akkor részesülhet a plusz juttatás kifizetésében, ha a jogviszony megszűnése hiányában járna részére juttatás. A Kúria fogalmilag kizártnak tartja olyan időre kifizetni a juttatást, amelyre a kinevezés időbeli hatálya már nem terjed ki.

Álláspontom szerint a Kúria ítélete az Alaptörvényben biztosított tulajdonhoz való jogomat sérti elsősorban, továbbá az emberi méltósághoz való jogomat és az egyenlőséghez valamint az egyenlő elbánáshoz való jogomat.

Az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmének lényege:

A tulajdonhoz való jog

A tulajdonhoz való jog alkotmányjogi értelemben a személyes autonómiát biztosító alapvető jog. A tulajdonhoz való jog védőjogként olyan negatív jellegű parancsként határozható meg, amely tartalmilag tartózkodási kötelezettséget fogalmaz meg, és amely a tulajdonhoz való jogból fakadó jogi helyzet zavartalan fennállását és élvezetét garantálja.

A Péptv. 4.§. (8) bekezdése úgy rendelkezik, hogy aki a közsférán kívül létesít új munkaviszonyt a 24. hónapig, ki kell fizetni részére a 24. hónapig hátralévó időre járó juttatást.

2004. évi CXXII. törvény a prémiumévek programról és a különleges foglalkoztatási állományról „4.§. (8) Amennyiben a programban részt vevő legkésőbb a program 24. hónapjára járó juttatásának kifizetését megelőzően a Munka Törvénykönyve hatálya alá tartozó munkaviszonyt létesít – ide nem értve a Kttv. hatálya alá tartozó szervvel, illetőleg a legalább 50%-os állami, önkormányzati részesedéssel működő nonprofit szervezettel létesített munkaviszonyt –, a 24. hónapig hátralévó időre járó juttatást, de legfeljebb a prémiumévek programba történő belépés időpontjában őt megillető felmentési időből a munkavégzés alóli mentesítés időtartamára járó díjazás és végkielégítés együttes összegét a részére legkésőbb a foglalkoztatási jogviszony megszűnésekor ki kell fizetni.”

A "ki kell fizetni" kitétel egyben azt jelenti, hogy a jogszabályi rendelkezés kógens, amennyiben a kettős feltétel megvalósul, a 24. hónapig járó juttatásra alanyi jogosultságot szerez. A másodfokon eljáró Pécsi Törvényszék ítélete is leszögezi a fenti körülményt. Azzal, hogy a Kúria a törvényszék ítéletét hatályon kívül helyezte, az Alaptörvénybe foglalt tulajdonhoz való jogomat sértette.

A másodfokú bíróság jogerős ítélete alapján az alperes a megítélt összeget és annak törvényes kamatait önként az indítványozónak kifizette, a személyi jövedelemadó levonva. Az indítványozó a jogerős bírósági ítélet alapján kifizetett összeggel sajátjaként rendelkezve, azt a mindennapi életvitel során felhasználta. A Kúria ítéletét követően azonban a kifizetett összeget alperes visszaigényelte, az indítványozó az összeget, kamatokkal kiegészítve, alperes számlájára átutalta.

A Kúria döntése nemcsak a Péptv.-ből fakadó tulajdonra vonatkozó alanyi jogomat sértette immár, hanem a jogszerűen – a jogerős bírósági ítélet alapján, alperes fizetési kötelezettsége önként teljesítésével – tulajdonomba került pénzösszeget vont el, ezzel megsértette a tulajdonhoz való jogból fakadó jogi helyzet zavartalan fennállását és élvezetét, megsértette a tulajdonhoz fűződő alkotmányos alapjogomat.

A Kúria döntése e vonatkozásban azért alkotmányosértő, mert a Kúria a Péptv. 4.§. (8) bekezdésbe foglalt rendelkezés alkotmányosértő értelmezésével és alkalmazásával, nevezetesen olyan szabályelemet – a programban résztvevő „... csak akkor részesülhet a plusz juttatás kifizetésében, ha a jogviszony megszűnése hiányában járna részére juttatás...” (Kúria ítélete 6. oldal 7-9. sor) – vont be az ítélkezési körébe, amelyet a Péptv. nem tartalmaz és ezzel alkotmányos alapjogomat sértette, a tulajdonjogom megnevezett tárgyának elvonásával.

Az emberi méltósághoz való jog

Az emberi méltósághoz való jog a legalapvetőbb emberi jogok egyike, az emberi élethez való joggal együtt, ezért a lehető legteljesebb oltalomban kell részesíteni ezen jogokat, ez lényegében azt jelenti, hogy ezek a jogok korlátlanok, az államot és annak szerveit is kötik.

Az emberi méltósághoz való jog alkotmányjogi védelmi megbízást jelent az állam számára. Az államhatalom minden megnyilvánulásában köteles tiszteletben tartani, és védelemben részesíteni e jogot. Az állam kötelessége az egyén jogát jelenti. Az egyénnek jogi igénye van méltóságának állam általi tiszteletben tartására és védelmére. Az állam az egyént érintően nem sértheti e jogot, és egyformán kell beavatkoznia, ha e jogot harmadik oldalról megsértik.

Az államnak ez a feladata arra az elvre vezethető vissza, hogy az állam tevékenységének középpontjában az embernek kell állnia, mivel az állam van az emberért, nem pedig az ember az államért. Az állam az egyént nem alacsonyíthatja le az államérdek és a bürokratikus célszerűség tárgyává és eszközévé.

A prémiumévek programról szóló törvényben a törvényalkotó a különleges foglalkoztatási állomány jogintézményének bevezetésével korrekten összehangolta a közérdeket (a feladat-alapú közigazgatás megteremtését) és az egyén, a közszolgálatból kivonuló közfoglalkoztatottak érdekeit (a közszolgálati életpálya elismerése, fokozatos, méltányos kivonulás elősegítése, az érintettek létbiztonságának megteremtése).

A törvényalkotó a különleges foglalkoztatási jogintézmény keretében, mintegy a helyzet kiegyensúlyozását is jelentő módon, a közszolgálatból kivonuló, vagy később kivonulásra kényszerített (indokolás nélküli felmentéssel) prémiumprogramban résztvevő érdekét szolgálva, többletjuttatást állapít meg, *„Amennyiben a programban résztvevő legkésőbb a program 24. hónapjára járó juttatásának kifizetését megelőzően a közszférába nem tartozó munkáltatóval létesít munkaviszonyt, **plusz juttatás is megilleti.**”*(Péptv. 4.§-hoz fűzött részletes indokolás)

Az állam jogalkalmazó szervei viszont, így a Baranya Megyei Kormányhivatal és a Pécsi Munkaügyi Bíróság, valamint Kúria jogalkalmazó tevékenységük során a törvényalkotó emberi méltóságot elismerő törvényi rendelkezésével szembe helyezkedve jártak el. A Baranya Megyei Kormányhivatal többek között takarékosági szempontokra is hivatkozva vitatta a Péptv. idézett rendelkezéseit. A Munkaügyi Bíróság és vele egyetértve a Kúria teljes mértékben figyelmen kívül hagyta a Péptv. által bevezetett különleges foglalkoztatási viszony lényegét, és az abból fakadó konkrét jogi szabályozást.

A Kúria döntése ennek következtében emberi méltóságomhoz fűződő alkotmányos jogomat is sérti, szembehelyezkedve a törvény rendelkezéseivel és ezáltal semmibe veszi a közszolgálatban becsületben eltöltött 35 éves köztisztviselői munkát, amelyet ügyintézőként kezdtem meg, majd különböző vezetői feladatok ellátását követően a Baranya Megyei Földhivatal, valamint a Tolna Megyei Földhivatal vezetőjeként voltam kénytelen befejezni.

A Kúria döntése megsérti az államot, és annak szerveit terhelő kötelezettséget, továbbá az államérdek és a bürokratikus célszerűség tárgyaként kezel, ezzel emberi méltóságomban sért.

Az egyenlőséghez való jog és diszkrimináció tilalma

A perben tényként állapította meg a munkaügyi bíróság is, hogy más közigazgatási szerv teljesen azonos tényállás mellett a prémiuméves programban részt vevő személy részére a munkajogviszony létesítésére tekintettel a közszolgálati jogviszony megszűnése következtében a 24. hónapig járó plusz juttatás összegét kifizette, ugyanakkor ezt a körülményt nem tekintette az egyenlő bánásmód megsértése alapjául szolgáló körülménynek. A Kúria ezzel az állásponttal értett egyet, amikor a munkaügyi bíróság döntését érdemben helyben hagyta.

Álláspontom szerint az egyenlőséghez való, az egyenlő bánásmódhoz fűződő alkotmányos jog megsértése az a körülmény, miszerint ugyanolyan történeti tényállás mellett az államigazgatás egyik szerve (Fejér Megyei Kormányhivatal) a közszolgálati jogviszonya megszűnésekor a prémiuméves programban volt kormánytisztviselője számára kifizette a Péptv. 4.§. (8) bekezdés alapján járó plusz juttatást, míg az államigazgatás másik szerve (Baranya Megyei Kormányhivatal) megtagadta, többek közt a takarékosagra is hivatkozással.

A Kúria döntése, amely a munkaügyi bíróság döntését helyben hagyta, e tekintetben is sérti az egyenlőséghez való jogot és diszkrimináció tilalmát, az érintett azonos egyéb helyzetben lévő kormánytisztviselők között különbségtétel következett be, végső soron a bírósági döntésekkel.

A jogorvoslati lehetőségeimet már kimerítettem, illetve jogorvoslati lehetőség nincs a felülvizsgálati kérelem folytán hozott döntéssel szemben, ezért az alkotmányjogi panaszra vonatkozó indítvány előterjesztésének lehetősége fennáll.

Az indítványomban foglalt érvek alapján kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a támadott bírói döntés alaptörvényellenességét állapítsa meg, és ezért semmisítse meg.

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 52. § (5) bekezdésére és 57. § (1a) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013 (II. 27.) Tü. határozat 36. § (2) bekezdésére tekintettel **n y i l a t k o z o m**, hogy az előterjesztett alkotmányjogi panasz indítványomban szereplő személyes adataim nyilvánosságra hozatalához **n e m j á r u l o k h o z z á**.

P é c s, 2014. május 15.

Az indítványhoz csatolom másolatban: a

- 1) Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Mfv. III. 10.058/2013/4. számú ítéletét,
- 2) Pécsi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 1.Mf.20.786/2012/4. ítéletét,
- 3) Pécsi Munkaügyi Bíróság 3. M.986/2011/7. számú ítéletét.